

Vergaderjaar 2025–2026

33 529

Gaswinning

Nr. 1374

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2026

Op 11 december jl. heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken verzocht om een reactie op de open brief van de Vereniging Groninger Monument Eigenaren (VGME) van 30 november 2025. Met deze brief informeer ik uw Kamer over mijn reactie op de door VGME geschetste zorgen en aandachtspunten.

Kernpunten uit de open brief

De heer Kremer, voorzitter van de VGME, beschrijft in zijn brief de aanhoudende impact van aardbevingen en de versterkingsoperatie op bewoners in Groningen.

In zijn brief pleit de heer Kremer voor een substantiële systeemwijziging en het maken van ruimte voor fundamentele koerswijzigingen, waaronder meer decentrale en integrale aanpakken, meer mandaat voor professionals en een sterkere positie voor bewoners in de regie over hun eigen woning.

Inhoudelijke reactie en huidige inzet

Ik zet mij al jaren in voor bewoners in Groningen. Dat deed ik voordat ik Staatssecretaris werd en zal ik blijven doen. Ik ben het dan ook niet eens, met de stelling dat ik de realiteit misken door niet te kiezen voor systeemwijzigingen. Integendeel: ik erken juist hoe ingrijpend en ontwrichtend iedere verandering in beleid of werkwijze voor bewoners kan zijn, en hoeveel onzekerheid dat met zich meebrengt. Als Staatssecretaris heb ik gezien wat wijzigingen van beleid door de jaren te weeg hebben gebracht. Zoals de parlementaire enquêtecommissie ook heeft geconcludeerd, leiden wijzingen van beleid voornamelijk tot vertraging. Daarom is het niet verstandig om fundamentele wijzigingen in het systeem aan te brengen.

Daarnaast suggereert de heer Kremer politieke tegenwerking van integrale, bewezen aanpakken. Binnen het kabinet en in overleg met uw Kamer wordt steeds gezocht naar uitvoerbare en juridisch houdbare oplossingen die recht doen aan de veiligheid en het perspectief van bewoners. Verschillen van inzicht over de beste route zijn onvermijdelijk in een complex dossier als dit, maar dat betekent niet dat er sprake is van tegenwerking of belemmeringen vanuit mijn rol.

Dat neemt niet weg dat verbetering nodig is. In lijn met de voorstellen van de heer Kremer zijn door de jaren heen verschillende verbeteringen doorgevoerd in de versterking. Zo hebben bewonersbegeleiders een ruim mandaat van € 50.000 gekregen, wat bijdraagt aan snellere keuzes met minder bureaucratie voor de bewoner. Ook hebben bewoners al een sterke positie in de regie over hun eigen woning. Zo hebben zij de mogelijkheid om de versterking van opname tot uitvoering in eigen beheer uit te voeren. Dit geldt ook voor monumenteigenaren. Voor monumenteigenaren die in de versterking zitten is daarnaast bij de NCG het werkproces Versterken Erfgoed ingericht, waarbij integraal de versterking en andere onderdelen – zoals restauratie of schadeherstel – worden uitgevoerd voor monumenteigenaren. Dit is een stap om het systeem dat we hanteren voor monumenten beter aan te laten sluiten bij de praktijk en moet een aandachtspunt blijven.

Verder zet ik in op het oplossen van complexe zaken. Deze bewoners wachten vaak al lang en verdienen het om snel te worden geholpen. Deze aanpak begint zijn vruchten af te werpen.

Daarnaast heb ik uw Kamer op 23 juni 2025 (Kamerstuk 33 529, nr. 1319) en 19 november 2025 (kamerstuk 33 529, nr. 1342) geïnformeerd over een Agenda voor Herstel. Met deze agenda nemen BZK, IMG, NCG, de provincie Groningen en de vijf versterkingsgemeenten gezamenlijk de verantwoordelijkheid om inwoners beter te ondersteunen. Dit doen we door meer duidelijkheid te scheppen, gerichte en persoonlijke begeleiding te bieden en door met concrete oplossingen te komen. We streven ernaar om de samenwerking tussen de uitvoeringsorganisaties en verschillende overheden te verbeteren. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de al bestaande structuren en wordt gestreefd om de efficiëntie hiervan te optimaliseren.

Ik heb ook de zorgen van bewoners gehoord over de kwaliteit van beoordelingsrapporten, en heb daarom het Adviescollege Veiligheid Groningen gevraagd hier onafhankelijk onderzoek naar te doen. Daarnaast heb ik zorgen geadresseerd over de geleverde kwaliteit binnen de versterkingsketen, en heb daarom de adviezen van de Staatstoezicht op de Mijnen d.d. 28 februari 2025 overgenomen.

De verbeteringen die ik nu nog met NCG wil doorvoeren om de versterking merkbaar beter te maken voor bewoners, staan in het jaarplan van NCG voor 2026. Bij die verbeteringen geef ik expliciet gehoor aan de zorgen en problemen die ik van bewoners heb gehoord. Op 5 december 2025 heb ik uw Kamer geïnformeerd dat ik met NCG op de langere termijn inzet op vier uitkomsten:

- 1) Bewoners zijn tevreden over de dienstverlening van NCG
- 2) Bewoners zijn veilig in hun woning
- 3) Bewoners wonen duurzamer na de versterking
- 4) Bewoners ervaren één overheid met een gezamenlijke koers

Afsluitend

Ik onderschrijf dat de versterking beter en voortvarender moet verlopen. Echter, ik ga geen substantiële systeemwijziging doorvoeren. Ik vertrouw er namelijk op dat er met maatwerk beter en voortvarender gehoor kan worden gegeven aan de wensen en zorgen van bewoners. Zo zal maatwerk bijdragen aan een soepeler – en daarmee sneller – proces.

Het is belangrijk dat er blijvende aandacht is voor veiligheid, vertrouwen en perspectief voor bewoners in het aardbevingsgebied. Deze thema's zullen centraal blijven staan bij de verdere uitvoering, communicatie richting bewoners en bij de informatievoorziening aan uw Kamer.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van Marum